

Komunikace

la prezentace

20. Blok 26.06.2023

Opravný termín

Nácvik písmena ž

Nácvik malých písmen s diakritickými znaménky – čárkou a háčkem

Nácvik velkých písmen s diakritickými znaménky – čárkou a háčkem

Nácvik interpunkčních znamének

Nácvik závorek, lomítka, uvozovek a odsuvníku

Nácvik písmene ž

3.9 Nácvik ž

 levý ukazováček
číselná řada

ZAPAMATUJTE SI!

Písmeno ž na číselné řadě se píše ukazováčkem levé ruky vychýlením z písmene f. **Pozor na rozdělení klávesnice na levou a pravou polovinu.** Nezapomínejte na návrat prstu zpět do základní polohy. Pište naslepo. Po napsání textu je důležité si ho po sobě zkontrolovat.

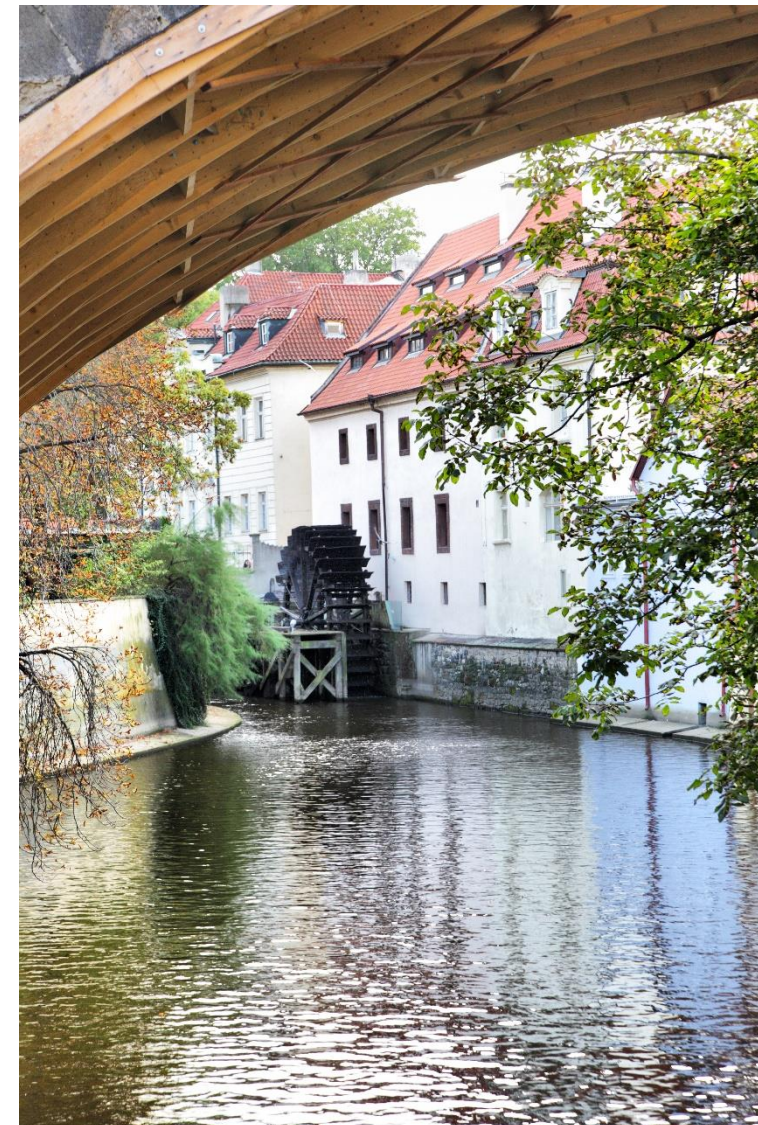
ftžf ftžf ftžf ftžf ftžf ftžf ftžf ftžf ftžf ftžf ftžf ftžf ft
fžf jžf džf sžf kžf lžf fžf jžf džf sžf kžf lžf fžf jžf džf sž
složka vložka doložka záložka vždy navždy provždy mžik okamžik
tržba tržby tržeb tržní život životy životní neživotný dlužník
služba družba dlažba dražba služební družební dlažební možnost

Božena Blažena, Růžena, Evžen Evženie, Jožka, Anežka, Naděžda,
reportáž reportáže, vernisáž vernisáže, srážka urážka porážka,
soutěž soutěžení soutěžní nesoutěžní, užitek požitek prožitek,
vločka položka doložka záložka, žádost o uvolnění z vyučování,
potíže obtíže stížnosti, spotřební družstvo, železniční tarif,

Dnešní mládež žije zajímavým životem. Podle předmětu podnikání 65
rozlišujeme živnosti obchodní a živnosti výrobní. Neostýchejte 129
se požádat o pomoc. Prodávající může zaslat chybějící množství 193
zboží do týdne. Od listopadu bude možno využívat železnici pro 257
přepravu zboží. Vyvážená strava je základem zdravého životního 321

stylu. Zloději skončili za mřížemi. Podal žádost o přezkoumání 386
rozhodnutí. Mezi členovce řadíme žížalu. Vážná dopravní nehoda 451
na silnici si vyžádala několik lidských životů. Finále soutěže 515
se uskuteční koncem týdne. Užij si prodlouženého víkendu. Dnes 580
dohlíží na průběh hlasování Anežka Krásná. Stížnosti na služby 646

vyřešíme hned zítra. Každý žák, který dojíždí do školy vlakem, 710
si žádá vždy na začátku školního roku o slevu na železnici. Na 774
manažerské odborné škole se připravují žáci pro život. Doprava 838
mléčných výrobků umožní jejich včasné dodání. V městě Kynžvart 903
je krásný zámek s úžasným lesoparkem. Je tam i dětská léčebna. 967

Nácvik malých písmen s diakritickými znaménky – čárkou a háčkem

3.10 Nácvik malých písmen s diakritickými znaménky – čárkou, háčkem

 pravý maliček
 číselná řada

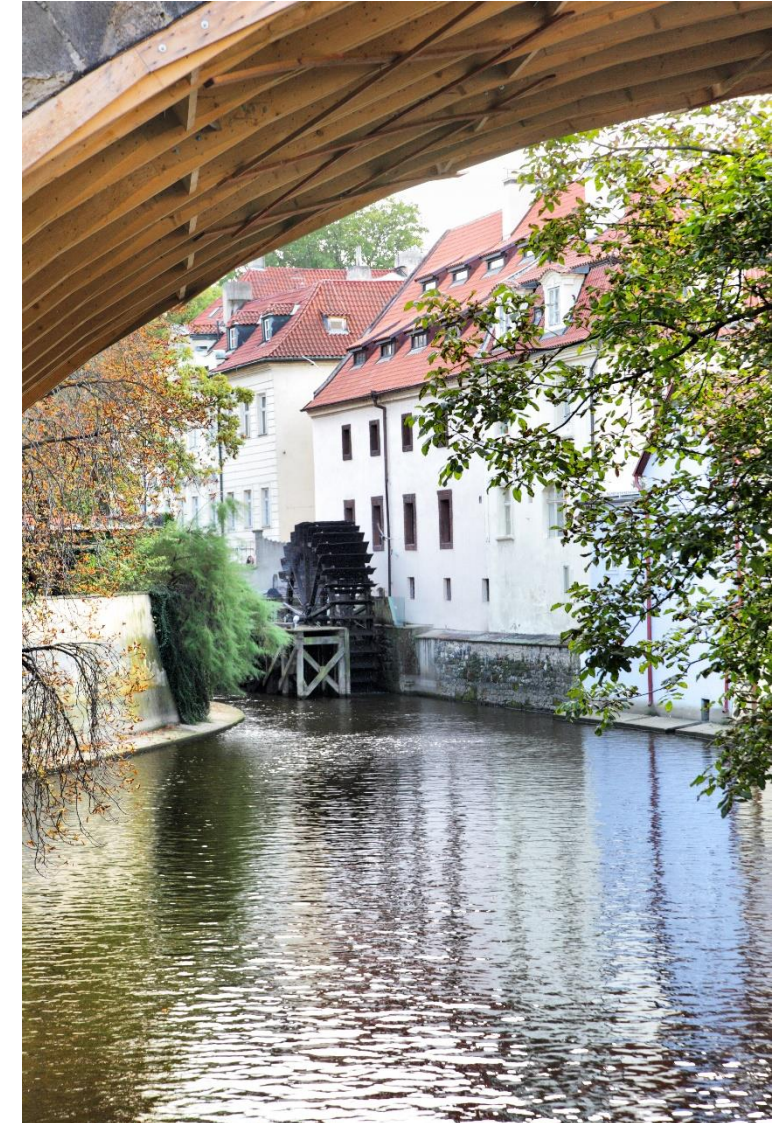
 levý Shift – levý maliček + pravý maliček
 číselná řada

ZAPAMATUJTE SI!

Při psaní malého písmene **ó**, které **není** obsaženo na klávesnici počítače, nejprve **stiskněte maličkem pravé ruky** klávesu s diakritickým znaménkem **čárkou bez použití klávesy levý Shift**. Pak napište písmeno **o**. Při psaní malých písmen s háčky **ď, ť, ň**, která **nejsou** obsažena na klávesnici počítače, nejprve **stiskněte a přidržte levým maličkem klávesu levý Shift** a **současně pravým maličkem stiskněte klávesu s háčkem**. Pak napište příslušné písmeno.

tón tóny pól póly kód kódy óda ódy móda módy módní kvóta kvóty
 póza pózy póz próza prózy pódium pódia celulóza fólie prognóza
 zeď zeť síň loď huť kůň zeď zeť síň loď huť kůň zeď zeť síň ať
 ťapka ťukot ťukat dáseň báseň pláň pláňka tuňák tuleň kuňk tůň
 splň uved' uvedte zaved' zavedte proved' provedte přived' přivedte

Nácvik malých písmen s diakritickými znaménky – čárkou a háčkem

salón salóny kupón kupóny kupónová balón balóny měď haň oháňka
tůň tůňka laň laňka daň daňka kaňka baňka peň stupeň ďas ďábel
buď budme budte odpověď chňapka chňapek závrať paměť čtvrt' seď
kázeň lázeň bázeň zvlášt' neboť náplň loňský zůstaň zůstaňte ať
ťukání ťukal ťukala ťukali vrať vraťme vraťte trať drť suť suď

Vadné součástky nevyměňujeme. Nezdůrazňujte, že úroveň výrobků 69
ovlivňuje kvalita materiálů. Od předloňského roku připravujeme 137
novou hustou síť dálnic a silnic. Módní salóny udávají letošní 205
módě styl. Vyjel lanovkou na pláň. Zajišťujeme zdravou výživu. 275
Vadné součástky sami nevyměňujte. V letošním roce nepociťujeme 344

pokles kriminality proti loňskému roku. V galerii Vodňany žáci 412
obdivovali Alšovy obrazy. Velmi nás zajímá odměňování ve firmě 481
Kaňka, a. s. Síť středních odborných učilišť se stále zvětšuje 552
a rozšiřuje. Letňany jsou součástí Prahy devět. Jezdím moc rád 620
do Maďarska. Při nedodržení termínu dodání výrobků vás zároveň 689

upozorňujeme na penále a sankce. Libeň je čtvrt' Prahy. Zkratek 763
termín odevzdání diplomové práce. Daňová politika vlády počítá 829
se snižováním daňových kvót. Podzim se ukáže v módních tvarech 897
a barvách. Proveďte inventarizaci majetku. Zdůrazňuje, že také 966
úroveň obalů ovlivňuje kvalitu jídel. Nezapomeň zaplatit dluh. 1036

Nácvik velkých písmen s diakritickými znaménky – čárkou a háčkem

3.11 Nácvik velkých písmen s diakritickými znaménky – čárkou, háčkem

Funkční a kurzorové klávesy ovládají prsty pravé ruky: ukazováček, prostředníček, prsteníček

ZAPAMATUJTE SI!

Při psaní **velkých písmen s čárkou** Á, É, Í, Ó, Ú nejprve **stiskněte pravým malíčkem** klávesu s diakritickým znaménkem **čárkou** a pak **stiskněte příslušnou klávesu Shift** a napište velké písmeno. Při psaní velkých písmen s háčkem Ž, Š, Č, Ř, Ď, Ť, Ň nejprve **stiskněte a přidržte levým malíčkem klávesu levý Shift** a **současně pravým malíčkem stiskněte klávesu s háčkem** a pak **stiskněte příslušnou klávesu Shift** a napište velké písmeno. **Caps Lock** je klávesa, kterou používáme při psaní slov a slovních spojení velkými písmeny (verzálkami) a také při psaní iniciálových zkratk. Při zapnutí klávesy stiskem **levého malíčku** se na klávesnici vpravo nahoře rozsvítí kontrolka **Caps Lock**. Klávesu uvolníme opětovným stisknutím.

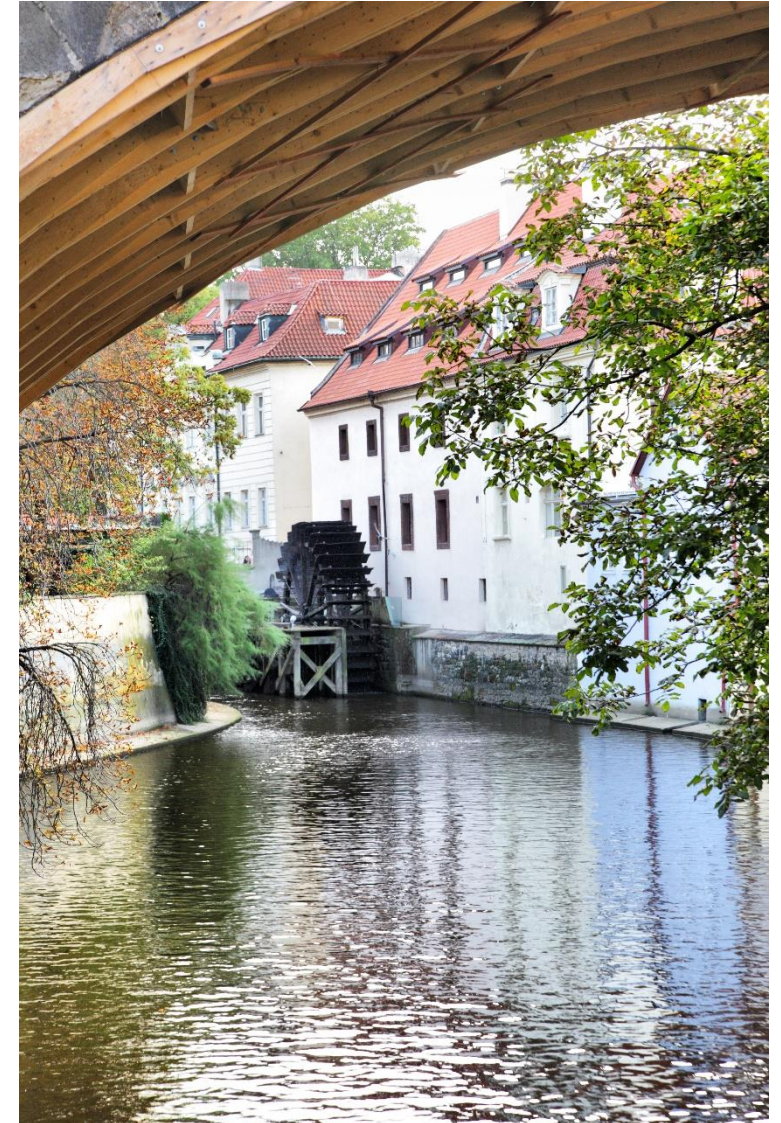
Ústí nad Orlicí, Ústí nad Labem, Úvaly u Prahy, Újezd, Úhlava, Úslava, Úpice, Úterý, Óda na radost, Ústav pro jazyk český AV, Čechy Česko, Česká republika, Ústava ČR, Úterý, Řek Řecko, Šumperk, Šluknov, Štramberk, Šternberk, Žlutice, Žamberk, Řím, ČNB, ČVUT, PSČ, AV ČR, MŠMT, VŠE, CHOCEŇ, PLZEŇ, LIBEŇ, DYLEŇ,

Nácvik velkých písmen s diakritickými znaménky – čárkou a háčkem

České Budějovice jsou krásné město v jižních Čechách. Kamenice 71
je Česká, Saská a Trhová. Je to název pro několik měst v České 143
republice. Vodňany jsou městem ryb, rybářů a rybníků. Mají tam 210
také rybářskou školu. Štrbské Pleso je moc zajímavým plesem ve 277
Vysokých Tatrách. Existují Říčany u Prahy a též Říčany u Brna. 351

Hora Říp je bájnou horou České republiky, na kterou dovedl své 421
lidi praotec Čech. Znáte české zámky? Pište si jména některých 490
z nich, např. Žleby, Žinkovy, Žirovnice, Červená Lhota a Český 569
Krumlov. Štramberk je městečko známé svými štramberskými uchy. 636
Ve městě je známá věž Trúba. Šurany a Štiřín jsou slova, která 707

začínají velkým písmenem eš. Josef Mánes žil a také maloval na 772
zámku v Čechách pod Kosířem. Jména mnoha evropských států mají 840
na začátku písmeno Š, např. Švédsko, Švýcarsko a Španělsko. Na 916
Lipenské přehradě můžete navštívit Černou v Pošumaví. Institut 985
Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky je v Praze. 1055

3.12 Nácvik interpunkčních znamének – vykřičníku, otazníku, dvojtečky, středníku, výpustky

levý Shift + pravý malíček
základní řada

levý Shift + pravý prostředníček
dolní písmenná řada

levý Shift + pravý prsteníček
dolní písmenná řada

levý malíček
číselná řada

výpustka
levý Ctrl + tečka (pravý prsteníček)

ZAPAMATUJTE SI!

Interpunkční znaménka (vykřičník, otazník, dvojtečka, středník) přiléhají těsně k předcházejícímu výrazu. Mezera následuje až za znaménkem. Je-li za sebou více interpunkčních znamének, následuje mezera za posledním z nich.

Použití kódu ANSI je rychlejší postup pro napsání různých značek. Je určen pro většinu evropských jazyků.

Kód píšeme pomocí klávesy levý Alt + číslo na numerické klávesnici.

Pro některé často používané značky lze využít klávesových zkratk.

Nácvik interpunkčních znamének

Vykřičník se píše **pravým malíčkem** na střední (základní) písmenné řadě pomocí klávesy **levý Shift**, kterou **stiskne a přidrží levý malíček**. **Současně pravý malíček** vychýlíte z písmene **ů** na klávesu **s vykřičníkem**.

Pozor! Stop! Vstup zakázán! Nepřehlédněte! Nevyplňovat! Jeďte!

Otazník se píše **pravým prostředníčkem** na dolní písmenné řadě pomocí klávesy **levý Shift**, kterou **stiskne a přidrží levý malíček**. **Současně pravý prostředníček** vychýlíte z písmene **k** na dolní písmennou řadu na klávesu **s otazníkem**.

Který? Jaká? Co je to? Kolik je hodin? Co uděláte? Proč nejde?

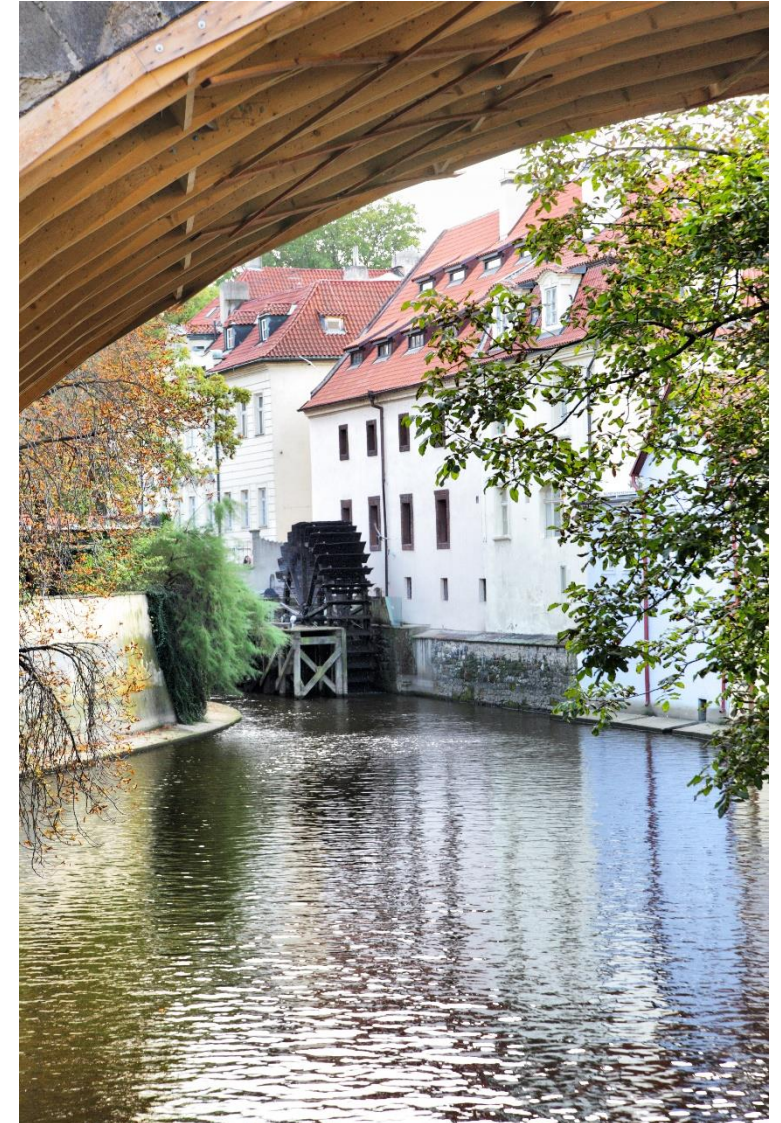
Dvojtečka se píše **pravým prsteníčkem** na dolní písmenné řadě pomocí klávesy **levý Shift**, kterou **stiskne a přidrží levý malíček**. **Současně pravý prsteníček** vychýlíte z písmene **l** na dolní písmennou řadu na klávesu **s dvojtečkou**.

Pramen: Poznámka: Pozn.: Příklad: Zdroj: Př.: Odborné prameny:

Středník se píše **levým malíčkem** vlevo až na číselné řadě.

oprava chyb; zrušení účtu; vystavení dokladů; nabídka sušiček;

Výpustka má podobu trojtečky. Označuje vynechání určité části textu (slova, více slov nebo i celých vět), přerývanou řeč nebo řeč nedokončenou. Výpustku lze napsat také klávesovou zkratkou **levý levý Ctrl + tečka** (Ctrl + .) nebo pomocí kódu ANSI klávesa levý Alt + 0133.

Nácvik interpunkčních znamének

ZAPAMATUJTE SI!

Pravidla pro vynechávání mezer před a za výpustkou jsou dána smyslem sdělení (podle toho, co výpustka označuje). Na konci věty výpustka nahrazuje tečku. Je-li třeba napsat za výpustkou čárku, následuje mezera až za čárkou.

Pravidla pro psaní výpustky podle významu sdělení (s mezerami nebo bez nich) – ukázky:

Výpustka označuje vynechání položek při psaní výčtů

Prostředky vedoucí k nápravě jsou rada, pomoc, domluva, ...
Vysadil brokolici, kedlubny, ..., prostě vše, co potřeboval.

Výpustka označuje vypuštění několika vět v souvislém textu

Byl jednou jeden velmi mladý král a ten se vládnout bál. A jak to bylo dál? ... Pozval si rádce a ten mu vždy moudrou radu dal.

Výpustka označuje přerývanou řeč

Chtěl bych... něco bych vám... jenom vám řekl.

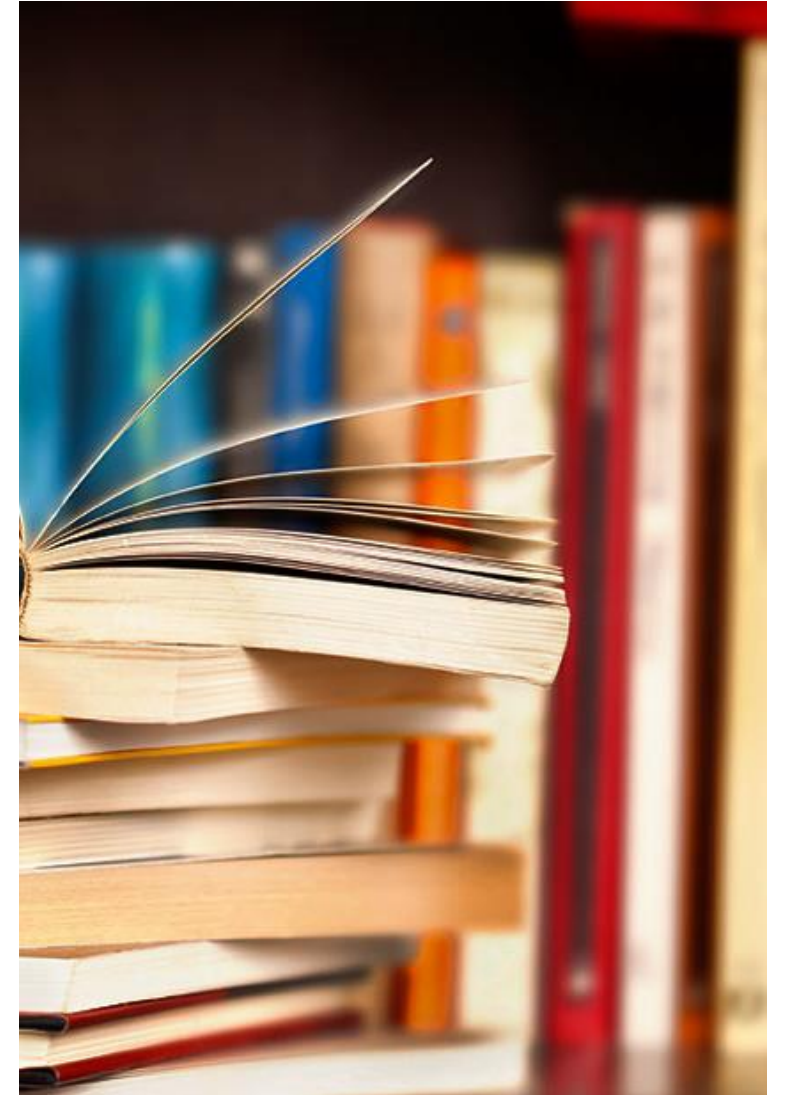
Výpustka označuje nedokončenou řeč

Nebudeš-li plnit úkoly, tak...

To nebolí! Neboj se! Umíš plavat? Máš před lidmi trému? Pozor! mrkev, celer, petržel, pórek; jahody, maliny; jablka, hrušky; rada, domluva, vyslechnutí, ...; snaha, píle, pracovitost, ...;

Kam běžíš? Proč nejíš? Loď vysílá SOS! Volá o pomoc! Podívejte se kolem sebe! Slušných slov není nikdy dost: prosím a děkuji, promiňte, buďte tak laskav. Sportuješ? Nauč se plavat, skákat, běhat, ..., lyžovat! Často trénuj a věř si! Umíš překonat trému? Navazuj kontakty! Práce dává životu smysl! Pravda se ukáže! To uvidíš! Pohyb je život! Kolik obyvatelstva má Česká republika?

Ovládáte psaní na klávesnici všemi deseti prsty a naslepo? Kdo z vás nepojede na hory? Znáš jméno prezidenta České republiky? Sportujete rádi? Pořad v České televizi o plavání novorozenců, kojenců a dětí se jmenoval Plavu, plaveš, plaveme... Rozšiřujte si slovní zásobu! Vzdělávejte se! Nebojte se matematiky! Dost! Na své zahrádce pěstují: mrkev, celer, petržel, tuřín, ředkev; jahody, maliny; jablka, hrušky, třešně. Bez čeho se neobejdou Vánoce: bez stromečku, dárků, kapra, ..., to přece vědí všichni.

3.13 Nácvik závorek, lomítka, uvozovek a odsuvníku (apostrofu)

	levý Shift + pravý malíček horní písmenná řada		Vložení – Symbol nebo pravý Alt + F nebo levý Alt + 91
	pravý malíček horní písmenná řada		Vložení – Symbol nebo pravý Alt + G nebo levý Alt + 93
	levý Shift + pravý malíček horní písmenná řada		odsuvník (apostrof) pravý malíček Vložení – Symbol nebo levý Alt + 0146
	levý Shift + pravý malíček střední písmenná řada		

ZAPAMATUJTE SI!

Závorky a uvozovky těsně přimykají k výrazu, který je do nich napsán. Lomítko píšeme bez mezer, pokud odděluje jednoslovné výrazy. Je-li alespoň jeden z výrazů složen z více slov, doporučuje se oddělit lomítko od výrazů mezerami. Odsuvník (apostrof) nahrazuje vypuštěné písmeno. Uvnitř výrazu se píše bez mezer, je-li na konci slova, následuje mezera až za ním.

Kulaté (okrouhlé) závorky: přední závorka je umístěna na horní písmenné řadě, píše se s použitím klávesy levý Shift (levý malíček) a pravý malíček napíše přední závorku. Zadní závorka je umístěna na téže klávese a píše se pravým malíčkem bez použití klávesy Shift.

Lomítko (rovná závorka) se píše pravým malíčkem na horní písmenné řadě pomocí klávesy levý Shift (levý malíček). Používá se pro zápis zlomků, školních roků, internetových adres, pro grafické oddělení výrazů, vyjadřuje alternativu. Stojí-li lomítko na konci řádku, na následujícím řádku se opakování lomítka nedoporučuje.

Hranaté závorky se v textu používají jako vnošené závorky. Do hranatých závorek se uvádí **výslovnost v jazykových příručkách**. Hranaté závorky se vloží do textu Vložení – Symbol nebo stiskem klávesy pravý Alt + F (přední hranatá závorka) nebo klávesy pravý Alt + G (zadní hranatá závorka) nebo stiskem klávesy levý Alt + 91 (přední hranatá závorka) nebo klávesy levý Alt + 93 (zadní hranatá závorka).

Uvozovky se píší pravým malíčkem na střední (základní) písmenné řadě pomocí klávesy levý Shift (levý malíček).

Odsuvník (apostrof) nahrazuje vypuštěné písmeno. Vkládá se – Vložení – Symbol nebo kód ANSI klávesa levý Alt + 0146.

obrat (v mil. Kč), počet obyvatel České republiky (absolutně), produkce (v procentech), Evropská unie (EU), Chamonix [šamony] vpravo/vlevo, sever/jih, na Slunci / na Měsíci, sample [sámpl] Čapek napsal romány: „Válka s mloky“, „Bílá nemoc“, „Kratatit“ a další. Napsal ale i divadelní hry. „Současnou prioritou naší obce,“ řekl starosta, „je zdokonalovat občanskou vybavenost.“

Heslo sokolů bylo: Ve zdravém těle, zdravý duch! „Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem!“ Let's go to the zoo. d'Artagnan. Znáte zkratku pro akciovou společnost? Zajisté ano. Zkratka je a. s., ale může se používat také zkratka akc. spol. (vždy však pouze s uvedením jména společnosti).

Nácvik diakritických znamének a písmen používaných v cizích jazycích

3.13 Nácvik závorek, lomítka, uvozovek a odsuvníku (apostrofu)

	levý Shift + pravý malíček horní písmenná řada		Vložení – Symbol nebo pravý Alt + F nebo levý Alt + 91
	pravý malíček horní písmenná řada		Vložení – Symbol nebo pravý Alt + G nebo levý Alt + 93
	levý Shift + pravý malíček horní písmenná řada		odsuvník (apostrof) pravý malíček Vložení – Symbol nebo levý Alt + 0146
	levý Shift + pravý malíček střední písmenná řada		

ZAPAMATUJTE SI!

Závorky a uvozovky těsně přimykají k výrazu, který je do nich napsán. Lomítko píšeme bez mezer, pokud odděluje jednoslovné výrazy. Je-li alespoň jeden z výrazů složen z více slov, doporučuje se oddělit lomítko od výrazů mezerami. Odsuvník (apostrof) nahrazuje vypuštěné písmeno. Uvnitř výrazu se píše bez mezer, je-li na konci slova, následuje mezera až za ním.

Kulaté (okrouhlé) závorky: přední závorka je umístěna na horní písmenné řadě, píše se s použitím klávesy levý Shift (levý malíček) a pravý malíček napíše přední závorku. Zadní závorka je umístěna na téže klávese a píše se pravým malíčkem bez použití klávesy Shift.

Lomítko (rovná závorka) se píše pravým malíčkem na horní písmenné řadě pomocí klávesy levý Shift (levý malíček). Používá se pro zápis zlomků, školních roků, internetových adres, pro grafické oddělení výrazů, vyjadřuje alternativu. Stojí-li lomítko na konci řádku, na následujícím řádku se opakování lomítka nedoporučuje.

Hranaté závorky se v textu používají jako vnořené závorky. Do hranatých závorek se uvádí **výslovnost v jazykových příručkách**. Hranaté závorky se vloží do textu Vložení – Symbol nebo stiskem klávesy pravý Alt + F (přední hranatá závorka) nebo klávesy pravý Alt + G (zadní hranatá závorka) nebo stiskem klávesy levý Alt + 91 (přední hranatá závorka) nebo klávesy levý Alt + 93 (zadní hranatá závorka).

Uvozovky se píší pravým malíčkem na střední (základní) písmenné řadě pomocí klávesy levý Shift (levý malíček).

Odsuvník (apostrof) nahrazuje vypuštěné písmeno. Vkládá se – Vložení – Symbol nebo kód ANSI klávesa levý Alt + 0146.

obrat (v mil. Kč), počet obyvatel České republiky (absolutně), produkce (v procentech), Evropská unie (EU), Chamonix [šamony] vpravo/vlevo, sever/jih, na Slunci / na Měsíci, sample [sámp] Čapek napsal romány: „Válka s mloky“, „Bílá nemoc“, „Kratatit“ a další. Napsal ale i divadelní hry. „Současnou prioritou naší obce,“ řekl starosta, „je zdokonalovat občanskou vybavenost.“

Heslo sokolů bylo: Ve zdravém těle, zdravý duch! „Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem!“ Let's go to the zoo. d'Artagnan. Znáte zkratku pro akciovou společnost? Zajisté ano. Zkratka je a. s., ale může se používat také zkratka akc. spol. (vždy však pouze s uvedením jména společnosti).

**DĚKUJI ZA
POZORNOST**